

scrisoare de început | pag. 1

Valeriu Gafencu:
„O fericire nouă, găsită în lacrimi”

pag. 40 | cuvântul duhovnicului

Părintele Cezar Axinte:
„Nu există altă cale în afara sfînteniei!”

editorial | pag. 3

Întoarcerea acasă,
de Tatiana Petrache

pag. 47 | teologica

Sfântul Fotie cel Mare:
Liderul politic în acceptația creștină

prăznuiiri | pag. 7

„În tărâmul morții, Viața a răsărit” (I),
de Tatiana Petrache

pag. 50 | minuni

O minune din zilele noastre
a Sfântului Luca al Crimeei
„Am avut încredere că se
va face voia lui Dumnezeu” (II)

școala părintilor | pag. 13

Copilul – „simptomul” unei familii (I),
de Psih. Irina Petrea

pag. 56 | convertiri

Părintele Stephen Holley și soția sa, Marry Patty:
„Dintotdeauna ai fost ortodox în inima ta!”

pag. 18

Cyberbullying – hărțuitarii din spatele ecranului (IV),
de Lect. univ. dr. Andrei Drăgulinescu

pag. 62 | biblioteca noastră

Georgia Briggs:
„Icoana. O poveste despre puterea credinței”

știința de a iubi | pag. 21

Părintele Vasiliос Voloudakis din Atena:
De ce se refugiază femeia în copii?

pag. 64 | cuvinte vii

„Gaițele sau Cuibul de viespi”
– contra bârfei și a risipirii,
de Sergiu Ciocârlan

mărturii | pag. 25

cauzele bolilor | pag. 27

Efectele stresului asupra sănătății (II),
de Asist. univ. dr. Veronica Grădinariu
și Virgil Gheorghe

pag. 68 | al optulea veac

Războiul zilelor noastre,
de Irina Bazon

cu noi este Dumnezeu | pag. 32

Raluca Prelipceanu, călătorind lăuntric...
Între Apus și Răsărit (I)

pag. 73 | mărturii

pag. 76 | actualități

mărturii | pag. 38

pag. 80 | concursuri

Revista apare cu binecuvântarea

Înaltpreasfințitului Pimen, Arhiepiscop al Sucevei și Rădăuților

VALERIU GAFENCU și cărți

† 18 FEBRUARIE 1952

„O fericire nouă, găsită în lacrimi”

Dragile mele surioare, îmi pare că a trecut aşa de mult de când nu v-am mai scris nimic, încât acum, când încerc să vă trimit și eu frânturi de viață și de gând, nu știu parcă nici cum, și nici cui să mă adresez.

Sufletește mă simt bine. Dumnezeu mă călăuzește și Lumina Lui mi-e flacără mereu aprinsă. Maica Domnului îmi împlinește rugăciunile. Trăiesc pe revărsarea unor adevărate valuri de dragoste, care îmi copleșesc toată ființa pătrunsă de conștiința nimicniciei mele ca om pe pământ. Stau căzut în fața icoanei, în genunchi, implorând milă, ajutor și dragoste pentru mine și pentru toți ai mei, părinți, rude, prieteni, binefăcători, vrăjmași. Sunt cum mă știți. Tac mâlc și meditez ore și zile în sir. Îmi trimit gândurile departe și, când mă trezesc la realitate, zâmbesc. Cânt și mă rog. Sunt vesel sufletește. Viața cotidiană are un aspect uniform. Viața interioară mi-e simplă, vie, plină și mare, cu doruri și vise pe care eu le trăiesc și le simt vii în sufletul meu.

Mă lupt cu păcatele. Și, cu cât mă adâncesc mai mult în mine, cu atât găsesc altele noi. Dar, cu ajutorul Domnului, le birui. Am căpătat o seninătate sufletească permanentă și mă mulțumesc cu darurile pe care mi le dă Dumnezeu, căci sunt neprețuite. Vă mărturisesc iarăși același lucru: trăiesc fericirea, o gust mai ales în lacrimi și durere, acolo o găsesc mai dulce, mai adâncă. Trăiesc cu conștiința omului păcătos. Trăiesc pe Dumnezeu, Izvorul tuturor bucuriilor vieții. Vă spun drept, sunt fericit, înțeleg și iert totul, oricine m-ar lovi pe mine personal, îl iert.

„Sunt un om fericit, cel mai fericit om!” (Valeriu Gafencu)

„PRIN SUFERINTĂ AM GĂSIT CALEA VIETII”

Rugăciunea este expresia cea mai curată a iubirii de Dumnezeu și de aproapele. Când vei ajunge să te poți ruga cu adevărat, atunci vei cunoaște pacea și fericirea. Eu încerc mereu, și Bunul Dumnezeu mă ocrotește și-mi dăruiește atât de mult, încât am ajuns să văd la fiecare pas făcându-se câte o minune. Am avut momente în viața mea de închisoare când am plâns cu lacrimi nestăvilate, dându-mi seama

de nimicnicia firii mele omenești, de slava lui Dumnezeu, de iubire! Ei bine, în aceste lacrimi izvorâte din adâncul ființei mele îndurerate am găsit cea mai înaltă și mai curată fericire trăită de mine vreodată. Cât aş fi de fericit să ajung a realiza o stare continuă de rugăciune! Viața aceasta este cu totul trecătoare. Și tot ce ține de ea este trecător.

Mulțumesc din toată inima Bunului Dumnezeu pentru suferința ce mi-a trimis-o. Căci prin suferință mi-am putut lumina sufletul și am găsit calea vieții. Vă rog din suflet să citiți Sfânta Scriptură. În fiecare seară, înainte de a vă culca, strângeți-vă în jurul mamei, voi, copile scumpe ale inimii mele, și cu seninătate reculegeti-vă câteva momente și citiți câte un capitol din Evanghelie, un capitol din Epistole și câte un psalm. Cu multă evlavie faceți-vă apoi rugăciunea de seară. Ar fi foarte bine să aveți candela în dormitor. Cu candela aprinsă, în tăcere, fiindcare să-și examineze faptele, gândurile și vorbele de peste zi. Imediat ce ați constatat vreo greșală, să o mărturisiți cu sinceritate, cerându-vă una altă ieftare. Apoi... somn ușor!

Iubiți-vă mult! Mult! Ajutați-vă mereu. Priviți lucrurile în adâncime. Nu vedeați voi că Dumnezeu vă trimite diferite încercări pentru a vă întări credința? Nu gustați voi, în cele mai grele clipe, dintr-o bucurie izvorâtă din lumea lăuntrică a ființei voastre duhovnicești? O fericire nouă, găsită în lacrimi. Cât de mult aș vrea să fiu în mijlocul vostru, să pătrund în intimitatea sufletelor voastre și să deschid larg porțile iubirii ce visează acolo și aşteaptă să se reverse în valuri, să vă văd izbucnind în lacrimi de fericire, îngenuncheate înaintea icoanei lui Hristos, mărturisindu-vă păcatele și mulțumind...

„ÎN ADÂNCUL SUFLETULUI DORIM ÎNVIEREA”

Ne-am petrecut ziua ca de obicei. Pe înserate ne-am dus toți trei la plimbare. Am început a ne mărturisi din stările sufletești încercate în

ultima vreme, o mărturisire de păcate. Au fost momente mari, trăite cu toată sinceritatea sufletului, mărturisiri ale celor mai fine sentimente și taine sufletești. Simt că mi se cere o viață de curațenie totală, nu numai cu fapta sau cu vorba, ci și cu gândurile și intențiile. Trăim intens lupta cu păcatul. În adâncul sufletului dorim Învierea. Suntem într-o poziție care cere cea mai mare atenție: muchie de cuțit. De vreme îndelungată sesizez și lupt cu cele mai subtile gânduri care încercă să-mi pătrundă în suflet. Caut umilință, căci îmi folosește mult la frângerea inimii. Lupta împotriva egoismului este foarte grea. Înțeleg că omul adevărat este acela care a reușit să-și înfângă iubirea de sine.

În adâncul cel mai tainic al inimii am găsit izvorul nesecat al vieții, dragostea. Mi-am dat seama că am nesocotit acest dar. Am spus atunci: „Am greșit!”. În pământul păcatelor mele îngropasem tot ce sădise Dumnezeu mai prețios în mine. Pentru nesocotirea acestui dar sfânt, iubirea, mă simt răspunzător de toate păcatele semenilor mei, din toate timpurile și locurile. Dar sunt un om fericit, cel mai fericit om! Simt dragostea lui Dumnezeu la tot pasul, ocrotirea și grija Lui pentru mine. Vreau să nu mai trăiesc pentru mine, ci să trăiesc pentru iubire, să contribu la fericirea tuturor, cu darul lui Dumnezeu. Prin mântuirea semenilor mei să-mi mântuiesc propriul meu suflet. Ah! Cât sunt de fericit! Cum poate trăi omul, această ființă micuță, atâtă fericire? Viața omului e un dar neprețuit, e o minune, și eu mă străduiesc să devin prunc la suflet. După mii de suferințe am realizat cea mai frumoasă prietenie din viața mea. Vom trăi toată viața unul pentru altul, Împărate Ceresc! ■

Din Ioan Ianolide, „Întoarcerea la Hristos”,
Ed. Bonifaciu, 2012

Grupaj realizat de Anca Stanciu

Întoarcerea acasă

Alungați de un dezastru sau ademeniți de-o promisiune, românii își abandonează țara ca pe-o navă în naufragiu. Și frecvența abandonului e uluitoare: un român la trei minute, un medic român la șase ore, șase sute de români pe zi părăsesc România. În jur de cinci milioane de români s-au stabilit deja în statele Uniunii Europene fără intenția de-a se mai întoarce. Ne putem lăuda azi cu cea mai numeroasă diaspora din Uniunea Europeană, după Marea Britanie, Polonia și Germania, în condițiile în care aceste țări au o populație de câteva ori mai mare decât a României.

Și încă un fapt uluitor: ocupăm locul doi în lume la migrație, potrivit unei statistici ONU, după Siria – care se află de șapte ani într-un război pustitor. Se vorbește și de un exod al creierelor românești. La începutul lui 2018, România ocupa penultimul loc din Uniunea Europeană la

numărul de medici pe cap de locuitor, deoarece peste 15.700 de medici români și alte câteva zeci de mii de cercetători din domeniul medical au ales să părăsească țara. Aproximativ 30.000 dintre IT-iștii noștri lucrează în străinătate, chiar și pe salarii egale cu cele din România. Și exemplele pot continua.

Ce cataclism ne-a devastat într-atât, oare, încât să lăsăm totul în urmă? Ce balaur ne fugărește și ne închide toate căile de întoarcere acasă – mai ales pe cele lăuntrice? Românilor, în istorie, de câte ori nu au trecut prin dezastre, de câte ori nu și-au distrus cu mâna lor căminele pentru a pustii pământul în calea dușmanilor, cu nădejdea că se vor întoarce și o vor lua de la capăt? Acum, de ce plecăm?

CE NE LIPSESTE?

Suntem înclinați să credem că lipsa unei perspective economice e principalul „balaur”. Se

tot vehiculează că românii vor „locuri de muncă plătite ca în Germania”, că în România „nu-ți poți face un viitor”, că e prea multă mizerie, lipsă de civilizație și de organizare, domnește corupția, incultura, hoția și birocrația. De astă suferim? Ce ne lipsește, de fapt?

Statisticile arată însă că românii care emigrează în ultimii ani au în țară „locuri de muncă bine plătite, o situație profesională bună și stabilă, sunt oameni din clasa de mijloc, cu venituri de peste 2.000 de euro pe lună, au casă și mașină și își permit cel puțin un concediu pe an în străinătate. Sunt cei mai activi oameni din România, la apogeu carierei, independenți economic și politic, curajoși și inovatori, cei care ar putea produce o schimbare reală în România. Și totuși, acestor oameni le lipsește ceva”¹. Nu se simt respectați, nu se simt sprăjiniți, și au obosit să se lupte cu marea balaur al administrației de stat.

Și mai este și deprimarea astă generalizată – un alt balaur. România a ajuns să se situeze pe primele locuri la depresie în lume, potrivit unei evaluări din 2017 a Organizației Mondiale a Sănătății. Sunt oameni care au plecat pentru că au obosit să mai vadă în jur chipuri posomorâte, pe care s-a întipărit lehamitea cronicizată. Tânjesc după un zâmbet, după un minim gest de curiozitate, după o urmă de viață... E prea mult gri, prea puțină culoare, prea puține flori la ferestre.

„Când milioane de oameni au depopulat un tărâm pitoresc, bogat și frumos, pare bizar. De ce? Ce îi face pe români să ardă de dor, dar să nu se mai întoarcă acasă?”, se întrebă, la rândul ei, Gianina Corondan, într-un articol intitulat *Emigrare? Nu e de mirare*². Și tot ea dă un răspuns revelator: „Lipsa sensului, strâmbătatea din țară”. Într-adevăr, de-acasă nu pleci cu ușurință, oricăte visuri te-ar bântui sau oricăte strâmbătăți te-ar clătină; nu-ți lași în urmă părinții, bunicii, prietenii, căci durerea dezrădăcinării e cu mult mai mare decât atracția oricărui vis. De-acasă

pleci când nu mai există, de fapt, *acasă*, când dezrădăcinarea lăuntrică a avut loc deja, când legăturile s-au frânt în inimă – acolo unde a avut loc mai întâi dezastrul.

„AMERICAN DREAM”

Și, din fața atâtorei temeri, batem pasul înapoi și ne retragem spre alte zări, acolo unde nădăjduim să nu existe nici un balaur. Dar suntem naivi, neștiind că ei iau chipuri felurile, în funcție de fiecare spațiu și mediu. Astfel, rătăcim din Italia în Marea Britanie și, de acolo, în Lumea Nouă, sau poate chiar către țara Soarelui Răsare, către un tărâm al fericirii și libertății desăvârșite, în „țara unde curge lapte și miere” Deuteronom 11:9. Dar suntem naivi, crezând că civilizația și confortul vor putea vreodată să substituie dragostea și să ne creeze alte rădăcini, să ne ofere un alt Pământ al Făgăduinței – atât de aproape, dar niciodată tangibil, asemenea luminii verzui care îl anima pe Marele Gatsby al lui Fitzgerald – o ipostază

beletristică a visului american împlinit: „Gatsby crezuse până la capăt în luminița aceea verzuie, într-un viitor fremătător, care se îndepărtează însă cu fiece an în fața noastră. Ne-a scăpat o dată, dar ce importanță are... mâine o să fugim mai repede, ne vom întinde brațele mai departe... Si tot aşa, până într-o dimineață... Si tot aşa, trecem de la o zi la alta, bârci împinse de curent, împinse fără încetare...”.

O *Fata Morgana* care ne joacă necontenit feste – sau, mai degrabă, o nostalgie a paradisului orientată greșit, în căutarea căruia am pornit cu o hartă falsă, pusă la dispoziție de fabrica de vise de la Hollywood. Pământului Făgăduinței i s-a substituit „visul american”, pentru care mulți și-au părăsit casele, familiile, locurile natale, țara, sau, dimpotrivă, și-au propus să-și adapteze realitatea autohtonă la visul de silicon, victime ale unui miraj ce ne poartă într-un deșert fără sfârșit, în care nu există nici un Moise care să ne călăuzească, nu suntem hrăniți cu mană și nici stâncile nu izvorăsc apă. Un deșert dincolo de care nu există nici un Pământ al Făgăduinței. Ci doar un alt deșert.

Un deșert care poate fi numit foarte bine „Berlin” sau „Paris” sau „New-York” – sau orice alt megalopolis al mapamondului, acolo unde viața este deconectată de la ciclurile firești și integrată în ritmuri construite de tehnologie, ritmuri artificiale, născute de utopia autonomiei absolute a omului. Într-un astfel de deșert știm să folosim mașinile, dar nu mai știm să folosim lumea creată. O fotografiem, o filmăm, o prezentăm în expoziții, dar nu mai trăim în ea. Nu mai știm că pâinea și vinul sunt produsul vieții și al sudorii unui an întreg, cu patru anotimpuri, cu însămânțare, creștere, rodire, cu grija legată de secete și ploi; cu osteneala dospirii, frâmântării și coacerii. Pâinea noastră este antiseptic ambalată în celofan, expusă în vitrine de sticlă, lângă conserve și cuburi de supă. La adăpostul tehnologiei, am ajuns să ne protejăm de viață însăși ca de o moșlimă. Sau, mai degrabă, să ne exilăm în afara ei.

UNDE SUNTEM ACASĂ?

Și, când ajungem într-un sfârșit să vedem deșertul din „visul american”, căutăm cu înfrigurare să găsim calea de întoarcere *acasă*, după ce ne-am perindat, ca un alt Gulliver, prin lumi prea mari sau prea mici pentru măsurile noastre. Care este însă *casa* noastră? Unde suntem cu adevărat *acasă*?

Acasă e acel tărâm unde alergi prin lanurile coapte de grâu, e casa unde bunica frâmântă pâinea cu mâinile ei mari și ți-o aşază coaptă pe ștergarul țesut de ea. *Acasă* e locul unde ești iubit necondiționat, unde poți fi tu însuți fără nici o disimulare, unde împărtășești aceeași identitate cu ai tăi. *Acasă* e casa pe care ai zidit-o cu mâinile tale pentru cei iubiți ai tăi, casa în care ți s-au născut și ți-au crescut copiii. Grădina în care singur ți-ai sădit copaci și le culegi roadele. *Acasă* e curtea mănăstirii unde te întâmpină Bâtrânul duhovnic și te binecuvântează, spunându-ți: „Fata moșului!“.

Dar toate aceste *acasă* ne pot fi devastate și răpite de istorii ostile. Cu siguranță însă trebuie să existe acel *acasă* pe care nu ți-l poate răpi nimeni, acel *acasă* ce stă doar în puterea ta să-l zidești și să-l păzești – sălașul sufletului, în care, după ce vom deschide ușa și vom arunca ruinele egoismului, se va putea întoarce Dumnezeu din exilul în care noi însine L-am alungat. „Si Tatăl meu îl va iubi, și vom veni la el și vom face sălaș la el“¹ Ioan 14:23. Și, când El va fi cu noi *acasă*, în acest sălaș al inimii, vom avea puterea să ne întoarcem din propriul exil interior sau exterior, înfruntând toți balaurii deprimării, dezorganizării, nepăsării, săraciei, fricii de a ne rata cariera rămânând *acasă*... Si negreșit îi vom birui. ■

Tatiana Petrache

¹https://adevarul.ro/news/societate/de-pleaca-romania-tara-2018-1_5a7216f7df52022f750b973a/index.html

²<https://paginiromanesti.ca/2018/04/29/ernigrare-mirare/>

Respect pentru oameni și cărti

ANTIM DIN HIOS,,SFÂNTUL LEPROȘILOR”

† 15 FEBRUARIE 1960

„În tărâmul mortii, Viața a răsărit” (I)

Trăim într-o epocă în care noi, creștinii ortodocși, am uitat ce este Biserica, adesea confundând-o cu o instituție seculară sau chiar cu o structură politică. Părintele Ioannis Romanidis ne provoacă însă afirmând că „Dacă creștinismul ar fi apărut în secolul XX, nu ar fi fost asimilat unei religii, ci unei științe medicale înrudite cu psihiatria, dar cu un impact mult mai larg, pentru că ea poate să aducă boala funcționării partiale a personalității umane”. Pentru el, Biserica nu este altceva decât o clinică psihiatrică, în vreme ce toți cei ce nu au ajuns la luminarea minții sunt bolnavi psihici, adică sufletește.

Iar dacă Biserica este o clinică, sfintii sunt doctorii ei. Un astfel de doctor din zilele noastre este Sfântul Antim din Hios, format la această școală a medicinii bisericești care este sfîrșenia. (T.P.)

Starețul Antim a fost o personalitate duhovnică uimitoare, care a acoperit aproape șapte decenii. După lume Arghirie, s-a născut în Hios la 1 iulie 1869, fiind cel mai mic dintre cei trei copii ai lui Constantin și ai Arghiriei, oameni foarte săraci, dar binecredincioși. De prunc s-a învrednicit de Dumnezeiescul Har. Astfel, adeseori deasupra locului unde era aşezat micuțul, fratele său o vedea pe Maica Domnului acoperindu-l gingaș cu o porfiră împărătească, de jur împrejur strălucind Dumnezeiasca Lumină. Apoi, de foarte mic, s-a deprins cu rugăciunea și cu postul.

A copilărit într-o epocă marcată de amintirea masacrului de la 1822, când turcii au ucis peste 52.000 de creștini greci hioi, măcelăriindu-i sau arzându-i de vii în biserici – prunci

și adulții, fără osebire. Alte zeci de mii au apucat calea exilului, pe insulă rămânând doar în jur de 2.000 de creștini, cultivatori de mastică. În astfel de condiții, copiii săraci ai creștinilor nu aveau nici o sansă să urmeze școli înalte, aşa că Arghirie a încheiat numai clasele primare. A învățat de mic meșteșugul cizmăriei ca să aibă din ce trăi, iar apoi, ca monah, aceasta avea să-i fie rucoada. Deși copil sărac, nu s-a lăsat niciodată atras în viață de soluții facile și de moment.

„INTR-O ZI ACEST COPIL O SĂ AJUNGĂ SFÂNT”

În fiecare duminică, se ducea cu părinții la Mănăstirea Sfinților Nichita, Iosif și Ioan. Aici îl cunoaște pe Sfântul Nectarie, ierodiacon în vremea aceea, care, după o discuție avută cu

„Numai lacrimile pocăinței ne vor mândui”
Sfântul Antim din Hios

băiețelul de numai opt ani, îi spune Starețului Pahomie: „Îl vedeați, Gheronda, pe acest copil? Într-o zi o să ajungă sfânt”. Și aşa avea să fie.

Mai târziu, la vîrstă de doisprezece ani, a fost martor al marelui cutremur din aprilie 1881, când și-au pierdut viața peste 4.000 de oameni, iar alți 7.000 au fost grav răniți. În urma cutremurului au avut loc catastrofe apocaliptice: alunecări de teren, căderi de stânci, crăpături adânci în pământ, scufundări de teren, iar o serie de replici de mai mică sau mai mare amplitudine au tot zguduit insula până în 1884. A fost un eveniment atât de traumatizant încât, până în 1970, an de an, pe 3 aprilie, clopoțele băteau de doliu ziua întreagă. Toate aceste evenimente au marcat profund destinul copilului, maturizându-l de timpuriu.

Strânsa legătură a Tânărului Arghirie cu Părintii schitului și cu Sfântul Stareț Pahomie i-a trezit de timpuriu dragostea pentru monahism: „Am văzut

acolo viața acelor fericiti Părinti și inima mi-a fost mistuită de dorul vieții monahale”, avea să povestescă mai târziu Sfântul. Întâlnirea cu Starețul Pahomie a fost motivul pentru care, la 17 ani, a luat marea hotărâre de a se face monah. În 1898 a primit binecuvântarea să se așeze la schit, unde a și fost tuns în schima mică de către Pahomie, cu numele Antim. Era o adevărată pildă de smerenie, făcând tuturor ascultare, de aceea Pahomie le spunea celorlați monahi: „Arghirie, deși începător, e călugăr desăvârșit. Nici unul dintre voi, deși sunteți de cincizeci de ani în mănăstire, nu-l ajunge în virtute, pentru că într-însul s-a sălăsluit harul Duhului Sfânt și într-o bună zi o să fie un mare Părinte”.

Plin de entuziasm și râvnă, Tânărul monah se mistuia în nevoință și ascultări, în curând îmbolnăvindu-se grav de stomac. Bătrânul Pahomie i-a dat atunci binecuvântare să se întoarcă acasă, la bătrânnii săi părinți, pentru a putea fi supravegheat de medici. Într-un colțisor al proprietăților părintești și-a construit o chilioară, unde avea să se nevoiască cu isihia. În timpul zilei își făcea meseria de cizmar, pentru a-și ajuta părinții și pentru a-i milui pe săraci, iar în timpul noptii se ruga neîncetat.

„TRUPUL L-AVEA PE PĂMÂNT, IAR DUHUL, ÎN CER”

Coliba și-a construit-o lângă un măslin secular, în a căruia scorbură se ruga noptile. Scorbură aceasta a fost martora multor vederi dumnezeiești, după cum dă mărturie o poezioară scrijelită zeci de ani mai târziu pe coaja măslinului de una din măhiile sale: „*Acest măslin din fața chilioarei/ Gura-și deschide spre a-l primi pe călugăraș/ Căci multe nopți în astă scorbură/ Trupul l-avea pe pământ, iar duhul, în cer*”. Mâncă o dată la două zile o felie de pâine uscată și două-trei linguri de apă, și încerca să privegheze noptile în rugăciune pentru a stăpâni patimile tinereții. Starețul Antim își tănia cu multă grijă virtuțile, dar, pentru a-și întări ucenicele în nevoință, le-a dezvăluit că

Sfântul Nichifor Leprosul alături de Sfântul Antim

odată a stat nouăsprezece zile nedormit, petrecând în rugăciune necurmată. La capătul acestor zile duhul i-a ieșit din trup și a fost răpit la cer, unde a auzit glasuri cerești.

În această scorbură a cunoscut furia demonului, pentru care nici o nevoință nu trece neobservată. Astfel, ori de câte ori se ruga, din afara chiliei se auzeau tot felul de zgomote și aveau loc cele mai neînchipuite atacuri ale duhului celui vicin, ca să-l biruie cu înfiroșarea și să-l alunge de la locul nevoinței. Uneori se auzeau explozii, alteori era atacat de o haită de animale fantasmagorice, ori se făcea auzit glasul unei bătrâne care îi cerea milostenie noaptea, în pustie. Alteori diavolul se preschimba în înger de lumină, aducându-i porunci mincinoase din cer, alteori i se părea că aude glasul Maicăi Domnului. Odată, în timpul rugăciunii, diavolul l-a lovit în piept cu o asemenea putere, încât s-a simțit cu totul paralizat. Și, îndată ce s-a putut ridica, s-a dus și s-a închis în chilie pentru a mai prinde puteri, strigând cu glas mare: „Doamne Iisuse Hristoase, miluiește-mă!”. A doua zi când a ieșit afară, și-a

găsit metanierul rupt în mii de fărâme. Bătrânul Pahomie i-a spus atunci: „Pe tine voia diavolul să te sfărâme în mii de bucăți. Și, negăsindu-te, și-a rupt metanierul cu care îl ardeai în fiece zi”.

Diavolul căuta să-l înfiroșeze, dar Sfântul nu se speria. Avea alături o icoană a Maicii Domnului pe care i-o dăruise mama sa, moștenită, la rândul ei, de la a sa mamă. Astfel, Maica Domnului era cea care îl izbăvea de atacurile diavolului. Păstra icoana în chilie, și din acea icoană a auzit odată un glas strigând: „Plecați, fiarelor, de la călugărașul meu!”. Cu harul acestui icoane se săvârșeau o mulțime de minuni, iar credincioșii veneau în număr mare la mica sa colibă, spre a-și întări sufletele și trupurile. Oamenii îl îndemnau să devină preot, dar episcopul nu voia să-l hirotonească, sub pretextul că nu știa carte. E drept, Antim nu cunoștea greaca veche folosită în biserică, aşa că nu putea citi Evanghelia și textele liturgice.

La vîrstă de patruzeci de ani, pe 25 iulie 1909 a fost tuns în marea schimă monahală de către urmașul Bătrânelui Pahomie, ieromonahul